

METADISOURSE FUNCTIONS AND MARKERS IN CURRENT RELIGIOUS DISCOURSE (CATECHESIS)

Anamaria GHEORGHIU

ana_grecu_gheorghiu@yahoo.com

Alexandru Ioan Cuza University of Iași (Romania)

Abstract: *This paper draws on the integrative view on argumentation proposed by Amossy (2010) and illustrates major features of catechetical discourse following an analysis of transcribed interactions. The practical part follows a theoretical line which combines current approaches to argumentation: linguistic, communicative, dialogic, generic, figurative and textual approaches. The dialogic approach is the starting point in the analysis of the functions which metadiscourse, seen as a part of dialogism, has in a particular type of preaching, that is, in catechesis. We propose to analyse these metadiscursive forms building on the premise that with the employment of specific markers metadiscourse acquires new meanings and therefore allows for a functional analysis, closely related to various theoretical concepts on discourse, analysis of argumentation and 'face to face' interaction, and studies on plurisemiotic, multimodal, pluridimensional, multichannel communication. The analysis of metadiscourse functions will take into account not only verbal and paraverbal but also nonverbal material.*

Keywords: *discourse markers, argumentative, catechesis, corpus, pragmatics.*

Metadiscourse is usually assimilated within *discourse analysis* as “discours sur discours”, i.e. “discourse on discourse” (Revuz, 2004: 36), a conception derived from the “reflexivity” of human language in general. The field of “self-representation of the discourse at the time of its utterance” (“l’autoreprésentation du discours en train de se faire”) is defined therefore against the wider background of *metadiscursivity*, next to the “representation of other discourses” (“représentation du discours autre” - RDA). The latter side of *metadiscourse* distinguishes itself from the former by its “otherness”.

Intradiscourse is defined and assimilated as well as *dialogic interaction*, in other words as “intra locutory dialogism”, according to the name that Jacques Bres gave to it in his studies of Bahtin’s theories, a phenomenon which refers to the relations between the speaker and his own speech, a manifestation of *dialogism* by verbal and non-verbal discursive acts:

« Le locuteur est son premier interlocuteur dans le processus de l'autoréception : la production de sa parole se fait constamment en interaction avec ce qu'il a dit antérieurement, avec ce qu'il est en train de dire, et avec ce qu'il a à dire. » (Bres, 2005: 53)

To be effective, the preacher, as organizer of the interaction, needs to constantly adjust his discourse and assume a *metadiscursive* approach, even towards his own words. He needs *skills* (in our paper we speak of *metadiscursive skills* derived from *intradiscursive dialogic skills*), to comply with the following pragmatic principle: "...communication becomes pragmatically effective only when, on delivering a message, the speaker keeps the receiver constantly in mind"¹ (Stănculescu, 2004: 72). The preacher, then, acting *strategically and purposefully*, does not hesitate to *comment on his own statement*, and catecheses abound in *metadiscursive* structures where statements are assessed, self-assessed and commented upon, and even invite the interlocutor's endorsement.

Therefore, we propose to insist on the functions and role of: *reformulations and corrections; the pointing out of impropriety in certain words; the explicit elimination of interpretation errors; reparatory structures*², etc., in catechetic interaction, for an effective reception of the message (from the perspective of the argumentation). Following these observations, starting from the verbal and paraverbal analysis of the corpus, we also aim to analyse the nonverbal material, by concentrating our study particularly on coverbal gestures.

Corpus

The texts on which our analysis is built are interactions where the *exchange* not only stimulates the participants (emotionally, cognitively, actively) at micro level, in a *dialogic relationship*, but also engages them in an *authentic dialogue*. The corpus that our analysis relies on was transcribed from *audio-video* format and includes only one interaction of this type that we have chosen among others for this topic. The recording was done personally in Vienna, Austria, at the Romanian Orthodox Parish there and the transcriptions we usually do follow the pattern and the conventions suggested by Luminița Hoartă Cărașu (coord.), *Corpus de limbă română vorbită actuală*, Cermi Publishing, Iași, 2005, p. 11-13 and by the thorough and explicit listing of the nonverbal elements (microanalytical approach), a terminology extracted from specialized writings (Collett, 2011; Chelcea, 2005; Corazze, 1980; Cosnier, 2007; Pease, 1997; Onu, 2008; Birdwhistell, 1970) and constantly related to the *three gesture making axes*: the gestures made on the *vertical axis* are configured on the *upward-downward* or *downward-upward* direction, having contact points on the body or parallel to the body; the gestures made on the *horizontal axis* are configured and performed on the *right-left* or *left-right* direction, having contact points on the body or parallel to the body; the gestures made on the *depth axis* are configured and performed on the *back-front* or *front-back* direction, having contact point on the body or in the proximal plan of the body towards and from the distal plan of the body (*apud* Florea Barbu, *Limbaj gestual, comunicare și interpretare*, Lumen Publishing, Iași, 2010).

¹ According to the author, this follows precisely from the pragmatic quality of the sign during communication, which in turn follows from its suitability to the receiver, meaning: the possibility of the receiver to receive the signifier; the possibility of the receiver to receive and understand the signified; the receiver's interest in the reception (attention grabbers); the possibility that the receiver use effectively the message contained in the signs.

² Rephrasing markers predominate in religious discourses; they do not come after the dropping of the previous statement, and this maintains fluency in argumentation without creating a visible 'break' in its cohesion; rephrasings are introduced with *meta-statement comebacks*, which *provide additional clarifying explanations*.

Each transcribed text has a presentation box which includes important information for the *communication situation*: the author of the recording, the author of the transcription, the date of recording, the total duration of the recording, the total duration of the transcribed section, the place of the recording (with a detailed description of the interlocutors' proxemics, of the organization of the location, as well as of the existing objects and materials), the moment (of the liturgy) when the recording was done, the preacher (or preachers)/ the catechist (or catechists), *their institutional role* and the role of all the speakers, the participants and type of audience, the context of the catechesis and a series of additional remarks.

These elements help us place this specific type of religious discourse within its real framework and render it legitimate so that we may be able to relate to it without deconstructing its *legitimate forms* (uttered by the person who has the *legitimacy* to utter it, in a *legitimate circumstance*, that is before *legitimate receptors* and enounced in *legitimate (syntactic, phonetic, etc.) forms*). By giving all these details we shall thereby respect all the principles of discourse analysis, one of which is the impossibility of separating content from the institutions delivering it (which requires knowledge of the roles, places, language, linguistic regularities and purposes of the discourse itself) and contextual effects.

By its performative means and related to the one we have chosen as an example to be analyzed hereafter catechesis can be defined (in order to mainly emphasis its pragmatic characteristics):

- *by its role*: instructional and educational (Cristescu, 1929: 27). It instructs and educates those who aspire to become active members of the church in Christian and church norms;
- *by its aim*: the aim is to shape Christian personalities, mature, aware, and active Christians. Therefore, catechesis is didactic and formal, using all the resources provided by the church to instruct the shepherded in doctrine and the cult, with a view to redeeming them. The main didactic aim of the catechist is to shape Christian characters. The focus is not so much on *informing* but *forming*, even going towards the *apologetic, missionary* aspect (*turning Christians into living members of the church*)
- *thus, catechesis not only informs* (inform = transmit ideas, explain, instruct), but also *persuades* (= shapes, strengthens, and changes answers);
- catechesis are thematically generous, as they bring into discussion especially controversial religious topics (including the symbolism of acts of cult); catechesis also encourage apologetic (polemic) approaches.
- the catechesis I have chosen for the analysis is a liturgical and *mistagogical*³ one, sending to the symbolism of the *Holy Sacraments* and *Consecration Ceremonies* but especially the *Holy Confession*, the first for (up to seven-year-old) the children who attend, who confess with a view to participating in the festive Liturgy on the following day and to Holy Communion.

³ This seeks to explain the meaning of the Sacraments and of worship rituals. On this, see Ene Braniște, *Dicționar de cunoștințe religioase*, printed under the patronage and with the blessing of his Holiness Laurentiu, the Metropolitan of Ardeal. Constantin Cucoș also has a comparative study on *religious education and catechesis*.

The catechesis analysed in this paper was filmed in Vienna, Austria, and is part of a two-meeting session before communion (the event itself being a festive, joyful one). By its structural and functional configuration the catechetical interaction analysed is dialogal-dialogic (several interlocutors, enunciators, internal dialogism and interactive strategies).

Mediated Interaction

Following the *interactional pragmatic* criterion [regarding the categories of participants and their discursive ability] the catechesis analysed is a *mediated interaction*, mainly institutionalised, a complementary bottom-up interaction (*discussion*, Levinson): at times speakers intervene freely, leading towards forms of *conversation*. Although with different interactive roles, the participants should have the same interlocutive role „présent+ « loquent »”⁴ (Kerbrat-Orecchioni, 1980: 24). As expected, these roles are sometimes negotiated: between interventions and discourses one can notice the presence of *intrusions, interruptions, superimpositions, spontaneous corrections, sudden reparatory interventions*, as well as mismatches and frailties related to the space-time situation (organisation, position of actors), mainly when children are involved. Catechesis features all the components of a *genuine conversation* (superior and inferior): *exchanges (dialogical units - not only confirmations, but for instance reparatory), interventions and acts of discourse* the way the catechist handles these interactions (*impure performance elements included*) constantly certifies the *catechist's competence* [“phronesis”] by articulating his implicit and emergent *discourse ethos*, with a “meta-” attitude, which demonstrates, verbally, paraverbally and nonverbally his ability to refer back to his own discourse and to self-represent one's own discourse by choosing the appropriate *markers of rephrasing* (Hölker, 1988:11 *apud* Cărașu, 2004: 190); *signs of self-correction* (Mara, 1986: 184 *apud* Cărașu, 2004: 190), *metaannunciating returns, verbal metadiscursive acts* and, simultaneously, *co-verbal-meaningful gestures* all of them organized *strategically and intentionally* (Charaudeau, 1957: 94) with a view to argumentation.

Within the catechesis, argumentation is done *hic et nunc*, the speaker (here, the priest) may, at any time, *comment on his own enunciation*; catechesis in *metadiscursive* sequences in which the enunciation undergoes a self-assessment and self-commenting process, and also requires the speaker's approval. These phenomena become possible by including the *ethos* in its own saying (*discursive ethos*), as the catechist sometimes strategically creates an image of individual debating on his own language or discourse (by the forms of manifestation of *intradiscursive dialogism*).

Different forms of *autodialogism* (Revuz, 1995: 148-160, *apud*, Bres, 2005: 53) manifest themselves within the catechesis by a series of metalinguistic verbal and nonverbal acts, by the “speaker's correction of his own speech (*Selbstreparaturen*)” (J. Meibauer, 1999: 140, *apud* Cărașu, 2008: 247), by reparatory phenomena, by rephrasing, all preceded or not by hesitations, by explicitly formulated *self-representations of one's discourse*.

Analysis

In our corpus, when these forms are preceded by “text[⊥]” (abandoned construction and rephrasing), correction and rephrasing usually occur:

⁴ Catherine Kerbrat-Orecchioni distinguishes between: a. présent+ « loquent » (échange oral quotidien); b. présent+ non-loquent (la conférence magistrale); c. absent+ loquent (la communication téléphonique); d. absent+ non-loquent (dans la plupart des communications écrites). (Kerbrat-Orecchioni, 1980: 24)

a. either against a background of disturbing noise, marked in the corpus by <disturbing noise + description>, followed by accommodation: by *rephrasing* and *repetition*.

“...și_să^l <zgomot perturbator generat de schimbarea locului> să nu:^l
[Una dintre mame: A-a:ndre:a↑
Catehetul: <R> stăm_aicea_a:stăzî și dup'_aceea vede:m_sus↑...”.

b. or when the catechist takes the initiative of correcting the setting, intervening to create his performance background; among others, space-time settings (organisation, position of actors) can enhance his performance, and when this proves frail, the catechist makes sure that space is properly made use of, and actively participates in its reorganisation, with digressions: while adjusting and reorganising the setting he *interjects*: “children!”, using the fatic plural, thus slightly relaxing his institutional, conventional role.

“...uneori ne_ma:i în-cur-că:m (postându-se în fața rândului de la geam, pe scaun) și ne:^lveni:ți ia:răși
toți copiii_în partea ast'²(privind către stânga, către copiii așezați pe rândul de la ușă; gest al mâinii stângi, pe axa de adâncime, cu direcția de execuție față, către sine) ca_să fim ma:i grupa:ți↑(deschidere largă a brațelor)...”.

In the same context, we also noticed a nonverbal period of poise adjustment, with the metalinguistic marker ‘așa’:

“...hai_să:^l+a-ș:a:↑(îndreptându-se către scaun, intenționând să ia loc și revenind; gest simultan, executat cu ambele mâini, de ajustare a costumului preoțesc)să vede:m...”.

a. against a background of a paraverbal characteristic of the preacher: a fast-paced utterance <R>, in case of pressure on account of timing, which leads to his misreading a name, in the fatic *pre-stage*, dedicated to identifying the interlocutor: (children’s attendance)

“...să ne spună de_la: început↑so^l:sti:gheo: (plecând privirea în carnețel, marchează absența și menținând) daniel o veni:t sau nu+danie:la?roi-bu>(repetând gestul, menținând privirea plecată în carnețel)anastasi:a_beja:n↑(repetând gestul)...”.

b. when the catechist wants to impose a certain rhythm to the interaction, by asking his interlocutors open questions; in the following example, the correction is followed by repeating a word and breaking it into syllables:

“...rugăciu:ni de_ce:rere↑(gest al mâinii stângi, apăsând cu degetul arătător al mâinii, degetul arătător al mâinii stângi)de_mulțumi:re↑(continuând gestul, apăsând pe degetul mijlociu)și_'ncă_un^l (mișcare scurtă, sacadată, a degetului arătător, peste degetele mijlociu și arătător ale mâinii stângi)o_rugăciu:ne↑(continuând gestul, repetând mișcarea)ru-gă-ciu-ne: (inclinând capul către dreapta, privind către Ana Maria)...”.

c. when the wrong form is induced contextually, i.e. by the previous intervention; his *deliberate pause* (Mara, 1986: 184, apud Cărăușu, 2008: 69), by

prolonging the sound, and the interlocutor's spontaneous intervention provide an opening for abandoning the wrong structure and reformulate:

“...Catehetul: bu:n↑mai punem atuncea_o:= (repetând gestul, menținând privirea plecată în camete)
Una dintre mame:=dar vi-ne a:zi↑=
Catehetul:=^lun_se:mn (mișcări, scurte, sacadate, ale capului, pe axa de adâncime, cu direcția de execuție sus-jos)
ai cea să:+ (privind în dreapta, către pian, unde se află telefonul) ...”.

d. or against the background of an emotional fact related (here, *dysphoric*); accompanied, in most cases, by hesitations or discourse disruptions, and also by a series of *indices of repression of other clues* (Collett 2011:23):

“...sunt foa:rtē (înălțând sprâncenele; înclinare, scurtă, a capului, către stânga) mu:lî româ:ni
la_’nchisoa:re↑++ (deschizând, larg, brațele și revenind; gest executat, la nivelul feței, lăsând colțurile gurii, în jos; cu buzele sigilate) <sunet puternic, provocat de contactul palmelor cu genunchii> ca^lceva_ca-re:^l
(mișcări scurte, sacadate, ale capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, meditativ) <râs sarcastic>
mă_ro:g↑și_era:m de_acuma...”.

However, *rephrasing markers* (Hölker, 1988: 11 *apud* Cărașu, 2004: 190) predominate in our corpus, especially since they are not preceded by the abandonment of the previous construction, which maintains the fluency of the argumentation without triggering a visible “disruption” of its cohesion. In these cases, the rephrasing is performed in several ways:

a. by *meta-enunciative reprises*, which provide additional explanations or clarifications.

These are also called *signals of reestablishment of the discursive connection* (*Wiederanknüpfungssignale*). This classification belonging to Lichem (Lichem, 1981:69 ș.u., *apud*, Cărașu, 2004: 190), distinguishes, within the afore mentioned two categories: *the clarification signals* (*Präzisierungssignale*) used precisely to mark certain “parentheses” concerning one’s own speech and *correction signals* (*Korrektursignale*) used to correct a mistake in one’s speech:

“...fi:ri↑ (menținând gestul și postura) tre’ să_spu:n despre hris-to:s c’_a
fost+dumneze:u_adevăra:t (gest al mâinii drepte, cu vârful degetului mare al mâinii, orientat către dreapta; înclinare a corpului și capului către dreapta) ...”;
“...sînt î: studenți↑ai_facultății de teologie_ortodo:xă↑+ (plecând capul și privirea și revenind) cu_alte cuvinte: sînt_tine:ri care: iată: (repetând gestul și revenind) im_păr-tășesc cuvântul lui dumneze:u↑ (repetând gestul și revenind) ...”;
“...măi_vorbeam noi de căte_ori a:r fi bi:ne (înclinând capul către stânga) să_ne rugă:m+într’_o_zi?+++
[Două dintre fete: (ridicând mâinile sus)
sa:u_cât_de de:s ar trebui să_ne rugă:m? (înclinând corpul către dreapta și revenind) e_mai bine↑++ (mișcare scurtă a capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos și revenind) cât_de de:s? (înclinând corpul către stânga; privirea centrată pe Bianca) ...”.

In the last example above, the conjunction *sau* (Engl. *or*) signals a clarification, announcing a *metalinguistic qualificative phase*, doubled, at nonverbal level, by a *metalinguistic*

gesture, also sustained by a long pause which, at paraverbal level, already marks an hesitation and becomes, itself, a sign of reconnecting the discursive link.

When one of the questions can become a possible attack on the interlocutor's status, in its *non-deferential address tu* (Engl. *you*), as well as in the use of an *informal address (first name) + irony*, we also notice an act of disarming a potential negative reaction with a metalinguistic correction marker, by autonimic modality +< broad smile>:

“...nici_unu’nu: a-jută pe_părinți a-ca:s’să
transpire.sa:u↑tu?transpiri_teodo:ra? (gest executat, scurt, pe axa verticală, ridicând bărbia și fixând cu
privirea pe Teodora, desemnând-o)

Teodora: (ducând mâna dreaptă la ochiul drept și revenind, cu mâna dreaptă sprijinind bărbia; menține mâna stângă în
bandolieră) <zâmbet larg>

Catehetul: ni:ci chiar_așa↑ (inclinând capul către dreapta) <zâmbet larg>...”

The whole process of the speaker's own correction initiation and performance is usually closely connected with (P. Brown & Levinson, 1987) *face saving*. In the sequence above, the correction is also done as *reparation of the attempt of attacking the face of others*.

b.by the very conclusions that are drawn and by rephrasings with a summative or conclusive role:

“...așa că: am zi:s acuma: dac’_au (gest executat cu mâna stângă, pe axa de adâncime, împingându-și
ochelarii pe nas) avut necaz_aco:l’ nu ma:i piardă_și: (gest al mâinii drepte, pe axa de adâncime, cu direcția de execuție
din exterior, către sine și revenind, verifică, în continuare, prezența în carnețel) treisu²pa:tru sute de:↓în fi:ne↑asta_es-
te:↑...”;

“...DECI rugăciuni de_ce:rere↓+(gest al mâinii drepte, ridicând brațul drept, cu degetele mâinii
strânse în pumn și vârful degetului mare orientat în sus)DE (continuând gestul, desprinde din pumn și degetul arătător;
mișcare scurtă, simultană, a mâinii, pe axa de adâncime, dinspre sine, în față, marcând emfaza)
mulțumi:re↓DE (continuând gestul, desprinde din pumn și degetul mijlociu; mișcare scurtă, simultană, a mâinii, pe axa
de adâncime, dinspre sine, în față, marcând emfaza și revenind, cu mâinile unite, la nivelul pieptului, cu palma mâinii drepte,
peste dosul mâinii stângi) lăuda:re. (deschizând larg brațele și revenind, cu mâinile unite la nivelul pieptului, în „presă”) BU:N.
...”

In our corpus the adjective **bun** (Engl. **good**) holds a special position, many times used to *mark a conclusion* at the end of ample argumentations; its paraverbal marker is a falling intonation and emphasis, and the nonverbal-metalinguistic gestures to mark emphasis. This assessment word, used to introduce a conclusion, and together with these nonverbal and paraverbal elements, has a powerful argumentative and instructive effect.

Sometimes the conjunction **deci** (Engl. **so**) is also used metalinguistically, immediately after a digression or “framebreaking”, to mark a return to the interactional and interlocutive role, as well as a return to the argument:

“...ne: (orientând capul și privirea către ușă, în stânga sa, către ușă; ridicând, scurt, bărbia; simultan, deschide palmele,
orientate către fata care intră și revenind) <zâmbet larg>

[O altă fată: (intrând în cadrul, pe ușă, căutând un loc, în primul rând)

ridică:m GÂ:NDU’ (gest al ambelor mâini, frecând palmele) la doa:mne_doa:mne↑nu?² (orientându-
se către pian, ia cu mâna dreaptă pixul de pe pian, privind către fata care a intrat) suro:rile_au veni:t↑nu?:da↑numa?²

[Fata nou venită: (luând loc pe un scaun din primul rând)

a-mândo:uă_da?numa'una:ʔ(însemnând prezența în carneț, privind, simultan, în spate, peste umărul stângă, către ușă și revenind, pleacă capul și privirea în carnețel)din_do:uă?+

[Una dintre fete: (ducând tava cu nectarine pe masa din stânga sa și revenind, ia loc pe scaun)

deci_î:+i:e: (notând prezența în carnețel și revenind, lasă carnețelul și pixul pe pian) **se:mn↑...'**”.

Elsewhere, the conjunction **deci** marks the introduction of *the explicative argumentative definition* required by the catechist's special interlocutors (children, bilinguals) which, by virtue of its communicative competence, can be adapted to situations of *lexical-cultural interferences*. (Ferguson, 1959: 325-340 *apud* Ruxăndoiu, 1975: 134):

“...zi:n_da↑(încilinând capul către stânga; mișcări scurte, sacadate, ale capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, încuviințând)su_fle:t_este zi:n↑(lăsând mâna dreaptă, în cădere, în poală; ține ambele mâini în poală)**deci_su:fletul e pa:rtea cea_ne-văzu:tă**(gest al mâinii stângi, prinzând, cu mâna stângă, urechea stângă) **a omulu:i. nu_numa' a:er↑**(gest executat cu ambele mâini, ridicând mâinile în aer, sus, în dreapta: deschide brațele, în sus, orientându-și capul și privirea în sus)...”.

c. passing from one premise to another, which means a shift in the enunciator, a change in the initial point of view:

“...pentru_școa:lă. (mișcare scurtă a capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, încuviințând și revenind) **da'_nu numa' pentru_școa:lă↑**(continuând gestul mâinii stângi, pe axa de adâncime, mângâindu-și barba)**și pentru_stra:dă↑...'**”.

Here the markers **dar** (Engl. *but*) and **nu** (Engl. *no*) are not used to mark disagreement but to strengthen the statement and lead the respondents towards new analogies; *metalinguistic* negations (Ducrot, 1984: 275) can be included, here, in the wider category of **correction** as a rhetorical device used by the speaker as deliberate self-correction, as he replaces some phrases with more accurate or powerful ones, here, guiding the answers of those catechised.

In the following example the use of **de fapt** (Engl. *in fact/as a matter of fact*) has also another role, namely the role of “corrective mark” (Hölker, 1988:11 *apud* Cărăușu, 2004:190), apart from that of marking the change of the premises.

„...să_lucre:ze bi:ne↑nu_să_lucre:ze:↓(ridicând degetele mâinilor, menținând palmele lipite pe genunchi)**că su:nt și_pă:rinți_ui-te: și_a:stă:↓**(orientându-și capul că privirea către dreapta, către una dintre fete; contactându-și sprâncenele spre mijlocul frunții și revenind, cu privirea centrată pe copiii din fața sa)↑**de_fapt nu↑a-sea:ră m'a_suna:t cineva:+...'**”.

The speaker's corrections of his own speech are also called, by conversation analysis works, “auto-correction signals” (Mara, 1986: 184, *apud* Cărăușu, 2004: 190) or „Selbstreparaturen” (Meibauer, 1999: 140 *apud* Cărăușu, 2008: 247). The words **sau** (Engl. *or*) and **deci** (Engl. *so/therefore*), together with hesitations marked either by pauses, sound prolongation, particles such as “errr”, or by all three of them, are indicators of self-correction initiation:

“...curățe:nie_și **acuma_ă:↓**disea:ră sunt stude:nți...’”;

“...**bu:n** și_ioana nu_i↑+**a_nu**↑van-cea oa:na **da'_nu** a:na↑**eu zi-cea:m** a-na este_oa:na↑**deci_ă:** van-cea oa:na **aicia:văzu:t**↑ma-ri:a↑

Una dintre mame: van-cea A:NA↑da?
Catehetul: ++a-ha: + **deci**_este to:tuși vancea+ a:na...”.

In the last example, the word **deci** marks the start of correction, as a reaction to the extra information brought by one of the listeners, intervention ended with the closing sign: “right?”.

The catechist also employs **SAU** (Engl. **or**), as in the following example:

“...ai cole:gi mu:lți_prie:teni catolici↑**sa:u?**
Dumitru: nu:(mişcare scurtă a capului, pe axa orizontală, cu direcția de execuție stânga-dreapta și revenind)
<zâmbet>...”.

As our corpus shows, the catechist often uses fatic endings in some contexts, and so they become strategies used to further the interaction, strategically, metalinguistically questioning his own answers, problematising, with **sau** (Engl. **or**), tag questions **nu** (Engl. **aren't they**), and **bine** (Engl. **right**), as in the following examples:

„...ni:meni nu ve:de_a:erul↑(continuând gestul, scurt, pe axa de adâncime, dinspre sine, către exterior și, imediat, revenind, lipește palma mâinii pe genunchiul stâng)
[Bianca: (mişcare scurtă a capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, aprobând)
sa:u? <sunet provocat de contactul palmei cu genunchiul>
[Bianca: (ridicând mâna stângă, cu vârfulurile celor două degete orientate în sus)
vede_cineva a:erul?nu↑(gest executat la nivelul capului, ridicând bărbia, desemnând-o pentru răspuns pe Bianca)...”];
“...ă: deci rugăciu:nile ziceam_că sunt de TREI f:fe:luri_**nu?**(orientându-se în dreapta, pune un set de chei pe pian, revenind, plecând privirea, ținând în mâna stângă telefonul și cu dreapta închizându-l)...” //
„...pri:n ru-găciu:ne îi ce:rem ceva lui dumneze:u↑(închizând telefonul și lăsând mâna în cădere, în poală; ridicând capul și privirea)**nu?**...” // „...nu toți copiii s'_au dezvoltat_bi:ne↑**nu?**+sunt_copii la vâ:rsta_voa:stră(gest al mâinii drepte, cu palma deschisă către sine, pe axa de adâncime, dinspre sine, către copii și revenind, cu mâinile unite și degetele încrucișate, la nivelul pieptului, în „coada de porumbel”) care sunt bolnăvio:ri_**nu?**...”];
“...ci_lăsă:m să trea:că mașina(gest ilustrativ al mâinii drepte, cu palma mâinii deschisă către stânga; mișcare scurtă și rapidă a mâinii, de la dreapta la stânga) și pe_urmă tre:cem↑+(continuând gestul, aruncă mâna, în stânga-sus, revenind, cu mâinile unite în poală, în „medalion”)**bi:ne?**
Dumitru: fu:gi mai re:pede↑(privind la nectarina pe care o ține, cu mâna stângă, la nivelul gurii)...”.

At the same time, these pragmatic markers or signs are also used to check the correct understanding of the statement by the interlocutor (here, a special one), also, only apparently asking, strategically, for his confirmation.

Relying on the theory of the *discourse acts* suggested by Anca Măgureanu, a theory obviously derived from the searlian theory (more precisely, from the comparison of the *declarative* and of the *representative acts*), we consider the *category of the discursive acts susceptible of representing a metadiscursive exercise of the semiotic function*, and also the suggested *taxonomy* (Măgureanu, 2008: 268), as an adequate alternative for the organization and structuring of the current analysis. Thus, the following subclasses of *metadiscursive acts* are also to be found in the analyzed corpus:

A. **fatic discursive acts** designed to permanently maintain the initial interlocutory relation and even to strengthen it, in order to achieve the persuasive goal.

a. discursive event initiation acts, present in our corpus as a “prepalog” (Collett, 2011: 97), which fulfill, in the examples that we have chosen, different functions: *apparently* check, by asking permission, the audience’s availability to be part of the interaction, by indirectly and hence strategically expressing *a cooperation offer*, being at the same time a structural cohesion factor since it connects the initial discourse to the basic one. In pragmatic terms, these discursive acts correspond, to a certain extent, to the *pre-sequences*⁵ (in order to prevent any “attack” to the *negative face* of the interlocutors) specific to the structure of the conversation.

In the catechesis analysed, these are meant to reduce **inhibitions** and **role distances** (**role behaviour is often reduced**), to instruct and facilitate *exchanges*, including through recreational activities and rewards:

“...**bu:n**↑**haide_că: stăm la dis-cuții până vi:n** î: (pliind o foaie și aranjând camețelul pe pianul din dreapta sa, revenind)+**vi:n și nectar:inele și le: degusta:ți și dup’aceea mergem su:s**↑(gest de ajustare a posturii, executat pe axa de adâncime, cu ambele palme, cu punct de contact pe pâr; netezindu-și pârul și revenind)**haideți_să vede:m+pâ-nă:** când mergem su:s↑(gest executat cu ambele mâini, ridicându-le la nivelul umerilor, cu vârful degetelor arătătoare indicând în sus) **dacă_pentru to:ți_acuma**(revenind, lasă mâinile, brusc, în jos, punând ambele palme pe genunchi) **e cla:r ce es-te bai-cte**(bătând, ușor, cu palmele pe genunchi, marcând rostirea silabisită a cuvântului și revenind) **sau spoveda:nia?...**”.

b. intradiscursive acts which check, maintain and increase the audience’s active involvement in the interaction; the audience is called out to by formulae like “inclusive we” (“I”+“you” sg/“you” pl, in Amossy, 2010: 158), or by explicitly considering them partners in the *exchange* (although, at formal level, the audience is in a complementary interaction with the preacher):

“...**hai să vede:m dacă le_ști:m ce_’nsea:mnă** cele trei de:gețe↑(menținând brațul ridicat, repetă gestul, sacadat, marcând rostirea cuvintelor; privirea centrată către copii; ridicând, ușor, bărbia, desemnează pe una dintre fetele din primul rând pentru răspuns și revenind, lasă mâna dreaptă, în cădere, pe genunchiul drept) ...”;

“...**bu:n ma:i de-pa:rte**↑(gest executat cu ambele mâini, cu palmele mâinilor deschise paralel: mișcare scurtă, simultană, a ambelor brațe, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos)**să vede:m**(unind mâinile, la nivelul pieptului, în turn)**de ce ne_’nsemnă:m la: bra:țe?**(continuând gestul, cu mâna dreaptă și palma mâinii stângi, lipită pe genunchiul stâng: cu degetele mare, mijlociu și arătător ale mâinii drepte, unite mănunchi; celelalte două degete sunt unite în podul palmei; bate, scurt, cu degetele, pe umărul drept și revenind, lipește palma dreaptă a mâinii, de genunchiul drept) ...”.

In this sense we have identified the use of **știi** (Engl. **You know**) used as “**știi ce vreau să spun?**” (Engl. **do you know what I mean?**):

“...**sunt_și:** (continuând gestul; mișcare scurtă, a capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos) **oa:meni ma:ri**(lăsând mâna stângă în cădere, lipește palma mâinii stângi pe genunchiul stâng) **care_fac gre-șe:li_știi?**(gest de ajustare a posturii, trăgând scaunul, în față, împingându-se în picioare)**da’_ei nu_și dau_sea:ma**(gest al mâinii drepte, executat pe axa orizontală, mișcând mâna de la dreapta, la stânga, cu degetul arătător orientat către stânga, ridicând brațul) ...”;

“...**ei nu_’i pla:ce de_la a:ltă cole:gă**(ridicând, ușor, genunchiul piciorului stâng și revenind) **de la școa:lă care_’i foa:rte gra:să_știi?**și ea vrea să fie_ășa: **sla:bă_sla:bă**↑(gest indicial al mâinii drepte, cu vârful degetului arătător orientat către Bianca; înclinând corpul în față) ...”.

⁵ In order to see the theoretical approaches to this concept, see Hoartă Cărăușu (2004: 192).

In both cases, despite the fact that it addresses several interlocutors, this standard use can serve to *introduce a background signal*, especially as intonation is rising, but can also serve as an “agreement indicator”, i.e., an indirect act which summarises the agreement between speaker and listener, and aims to make the latter adopt the former’s point of view.

c. *postdiscursive acts* or, in our corpus, *metadiscursive closure acts*: since in our catechesis the interaction was playful, the closure acts are also much less formal than in other religious discourses, where they are made more ornamental, even rhetorical:

“...me:rgem sus: **atuncea: <R> e:1** (mişări scurte, sacadate ale capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, marcând rostirea cuvintelor) **a:ole:u↑** (răsucind corpul și privirea către stânga-spate, privind la ceas și revenind) **e fă:ră douăze:ci↑face:m** (înclinare a corpului către față; desprinzând brațele și unindu-le, în poală, în „medalion”: palma mâinii drepte, peste pumnul mâinii stângi) și **cre:d_eu ar trebui:i** (orientându-se, total, către dreapta, ia, cu mâna dreaptă, lucrurile de pe pian) **să_și sluje:sc pe_urmă1 da’ m: mai sta:u un pi:c...**”.

B. *metadiscursive acts explaining* the *semantic content* (*metalinguistic acts*) or the *nature of the discursive act* (*metaillocutory acts*).

According to the above-mentioned author, these two are achieved in most cases as *rephrasing*. Thus, we should add the following to the categories listed above as *metaenunciative rephrasing*:

a. *explanation as definition act* (*definitional explanation*) of the *synonymic* type marked explicitly or merely by an enumeration of synonyms (as shown before, on the background of linguistic interference phenomena):

“...**ce_am zis?** că es-te(frământându-și mâinile, la nivelul pieptului; privirea centrată pe copii din fața sa) **ba:ihte sau spovedania?**(fixând cu privirea copiii; gura întredeschisă)+++**să_nu uită:m** chiar acum↑(gest de deschidere parțială a brațelor și revenind) ...”;

“foa:rte_mulți copii vorbesc_ură:t (gest al mâinii stângi, cu palma deschisă și vârful degetelor orientate către copii) **ȘIMF-VEORTER** unii se la:udă(gest de ajustare a posturii, prin schimbarea centrului de echilibru, pe seaua și ajustarea costumului preoțesc) că pot să folosea:scă

[Una dintre fete: da↑

șiimfvorter_nu? (revenind, cu palma mâinii drepte, pe piciorul drept, continuând ajustarea costumului preoțesc; centrând privirea către copii)

Copiii: <în cor> da↑

Catehetul: **sau înjurătu:ri↑**(revenind, cu ambele mâini unite în „coada de porumbel”, în poală).

b. *explanation followed by interpretation or a personal comment, from the speaker*:

“...**de mulțumi:re↑**(înclinând capul către dreapta; gest al mâinii stângi, apăsând cu mâna stângă, degetul arătător al mâinii drepte; înălțând sprâncenele) **ex-tre:m_de importa:nt↑+...**”

“...să_ne jucă:m frumo:s↑(menținând gestul mâinilor; înclinând capul către dreapta și revenind) **și_asta_’i foa:rte_im-porta:nt↑nu?...’**”;

“...dacă_măncă:m bi-ne:+ (deschizând brațele, duce mâna dreaptă, cu palma mâinii deschisă, parțial, în sus, către dreapta; ține mâna stângă, cu palma parțial deschisă și orientată, în sus; înclinare a corpului, către dreapta, ilustrând, cu ambele mâini „punerea în balanță”) **bi-ne eu înțeleg_î:** (revenind, cu mâinile unite în poală, în „medalion”, cu pumnul mâinii drepte, în palma mâinii stângi)

[Una dintre fete: elega:nt↑(încilinând capul către dreapta) <zâmbet>
NU prea_mu:lt(deschizând brațele, cu palmele mâinilor deschise către sine) și nici_mere:u
du:lciuri sau îngheța:tă↑(mişcări scurte, ale mâinilor, pe axa de adâncime, dinspre sine, spre exterior și revenind,
pune palmele pe genunchi)...”.

C. *topical acts* which *introduce the topic* or which, on the contrary, *change* it, as in the following examples, which, again, reveal their spontaneity in intervening to speak, despite the privileged *interactional role*:

“...Catehetul: = stați↑h⁴hai_să_lă:lă-să:m asta↑(lăsându-se, pe spate, în spătarul scaunului; gest al mâinii drepte, cu punct de contact pe propriul corp: palma mâinii drepte, peste burtă) da-că:îi⁴ce:rem de la doa:mne_doa:mne su:s_la frun-te: (gest al mâinii drepte, pe axa de adâncime: bătând cu degetul arătător pe frunte și revenind, unește mâinile, în poală, în medalion: palma mâinii stângi ține pumnul drept)...”;

“...ia c’_acuma_’mi aminte:sc(usoară înclinare a capului către stânga) da:ta trecută_am vorbit și_că: rugăciunea este de trei: fe:luri_nu? (gest metalingvistic: gest al mâinii drepte, ridicând mâna la nivelul pieptului, privind către aceasta cu atenție, cu degetele mare, arătător și mijlociu ridicate, iar celelalte strânse în podul palmei; cu mâna stângă, catehetul trece peste cele trei degete ale mâinii drepte)...”.

Gestures with a *metalinguistic function* manifest themselves especially co-verbally; these gestures are strongly dependent on context, and their interpretation depends on the verbal material. Among these, *illustrative gestuality*, including *ideographs* (which materialize the train of thought in argumentative sequences, and even in narrative ones by supporting *the dramatic quality of argumentation* (Frumușani, 2000: 80), *kinetographs and pictographs*, and also *deictic interpretations*. In most cases, *ideographs* are also used to “repeat” and thus *underline* or even *sum up* what it was said verbally, being usually performed: at face level, by raising the eyebrows, as can be noted in the examples above, and also with the right hand: either by a *gesture with full metalinguistic function*, marking enumeration by raising the fingers one by one, with the palm of the hand open:

“...DECI rugăciuni de_ce:rere↓+(gest al mâinii drepte, ridicând brațul drept, cu degetele mâinii strânse în pumn și vârful degetului mare orientat în sus)DE(continuând gestul, desprinde din pumn și degetul arătător; mișcare scurtă, simultană, a mâinii, pe axa de adâncime, dinspre sine, în față, marcând emfaza) mulțumi:re↓DE(continuând gestul, desprinde din pumn și degetul mijlociu; mișcare scurtă, simultană, a mâinii, pe axa de adâncime, dinspre sine, în față, marcând emfaza și revenind, cu mâinile unite, la nivelul pieptului, cu palma mâinii drepte, peste dosul mâinii stângi) lăuda:re:(deschizând larg brațele și revenind, cu mâinile unite la nivelul pieptului, în „presă”) BU:N. ...”

or, by touching the fingers of the hand with the index finger of the other:

“...deci rugăciuni de_ce:rere↑(gest al mâinii stângi, apăsând cu degetul arătător al mâinii, degetul arătător al mâinii stângi)de_mulțumi:re↑(continuând gestul, apăsând pe degetul mijlociu)și_’ncă_un⁴(mişcare scurtă, sacadată, a degetului arătător, peste degetele mijlociu și arătător ale mâinii stângi)O rugăciune↑(continuând gestul, repetând mișcarea)ru-gă-ciu-ne:(încilinând capul către dreapta, privind către Ana Maria)...”.

Sometimes these gestures are accompanied by stereotype formulae, which help turning the *intradiscourse* into interdiscourse:

“... Catehetul: să-nata:te_’n primul rî:nd↑(menținând sprâncenele înălțate, încilinând capul către dreapta și menținând; repetând mișcarea mâinii drepte, cu degetul mare ridicat, marcând rostirea cuvintelor)...”;

“...de:ci↑**am spus pri:ma grupă**(gest metalingvistic, al mâinii drepte, cu degetul mare al mâinii ridicat) de rugăci:ni(revenind, își orientează corpul, în dreapta, către pian, punând telefonul acolo) sunt de CE:RER↑(revenind, gest executat cu ambele brațe, ridicate la nivelul pieptului, ținând ambele degete mari ale mâinilor ridicate, cu vârful orientat în sus și celelalte degete ale mâinilor strânse în pumn, marcând emfaza)...”;

“...deci_una_’i↑**une:le sunt de ce:re-re↑**(gest al mâinii stângi, atingând degetul arătător al mâinii drepte, cu cel al mâinii stângi; înălțând sprâncenele)alte:?(continuând gestul, indică, cu degetul arătător al mâinii stângi, către fata cu mâna ridicată, desemnând-o)...”;

“...bu:n_ma:i de-pa:rtē↑(gest executat cu ambele mâini, cu palmele mâinilor deschise paralel: mișcare scurtă, simultană, a ambelor brațe, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos)să_vede:m(unind mâinile, la nivelul pieptului, în turn)...”;

“...în-că(numărând, cu arătătorul mâinii stângi, degetele mijlociu, arătător și mare ale mâinii drepte) do:uă↑(continuând gestul și menținând degetele mijlociu și mare, cu vârful orientat în sus, unind celelalte degete ale mâinii în pumn)+ (continuând gestul, indică, cu vârful degetului arătător al mâinii stângi către Teodora și revenind, cu mâinile unite în poală)...”;

“...da:ta trecută_am vorbit și_că: rugăciunea este de tre:i fe:luri_nu?(gest metalingvistic: gest al mâinii drepte, ridicând mâna la nivelul pieptului, privind către aceasta cu atenție, cu degetele mare, arătător și mijlociu ridicate, iar celelalte strânse în podul palmei; cu mâna stângă, catehetul trece peste cele trei degete ale mâinii drepte)...”;

Moreover, some of these forms of manifestation of *illustrative gestures* occur mostly when certain elements present in the catechist’s verbal discourse must be supported by *designating the object talked about* for improved argumentation efficiency. Thus, we should also note the “anticipative nature of illustrative gestures” (Collett, 2011: 26) which accompany the speech when “...we have difficulties in remembering a word; we can often retrieve the word from the memory only by making the right gesture” (*ibidem*); they occur within catechesis as visible “hesitation” moments, in addition to the abovementioned language discontinuities:

“...Catehetul: her_t_î: (gest executat cu mâna dreaptă, cu palma mâinii lipită de piept; bate cu palma, pe piept; gest care ajută la recuperarea cuvântului din memorie)î_i:nima↑...”;

Paraverbal gestuality, in addition to the one with *metalinguistical function*, sometimes supports the role of the former since it is associated with *emphasis*. These “rhythmical” gestures also help *strengthening, underlining, emphasizing* certain aspects of verbal discourse including within the interaction itself. Thus, *the audience is called out to* by gestures marking emphasis, namely:

“...nu_nu_nu↑**deci_CE**(gest al mâinii drepte, cu degetul arătător ridicat; mișcări scurte, sacadate, ale brațului, pe axa de adâncime, marcând emfaza; înălțând, simultan, sprâncenele) fel de rugăci:ni↑...”;

“...Catehetul: (continuând gestul și lipind palma mâinii stângi, pe obrazul stâng, menținând)îhî:+(mișcare scurtă a capului, pe axa verticală, cu direcția de execuție sus-jos, încuviințând; menținând palma lipită de obraz; atingând, cu degetul mic al mâinii stângi, ușor, nasul; privirea centrată pe fată)...”;

“...Catehetul: **exa:ct**↑ (încilinând capul către dreapta; mișcare scurtă a capului, pe axa verticală, sus-jos, încuviințând) să_lucre:ze bi:ne↑...”.

Conclusions

The purpose of this short analysis was to demonstrate that a catechist's ability to adapt his own discourse is also checked at the discursive level by this “meta” attitude which, once expressed verbally and nonverbally, proves, his capacity to relate to his own speech and especially his capacity of “self-representation of his own speech”, and also the attention paid to an accurate and efficient message reception by the receiver. From this point of view, continuously minding one's own speeches proves the permanent effort to abide by the code and accurate message reception by the receiver.

BIBLIOGRAPHY

- AMOSSY, Ruth, (2010), *L'argumentation dans le discours*, 3^e édition, Cursus Lettres, Paris, Armand Colin.
- AUTHIER-REVUZ, Jacqueline, (2004), « La Représentation du discours autre : Un champ multiplement hétérogène », in *Le discours rapporté dans tous ses états, Actes du Colloque International Bruxelles* – 8-11 novembre.
- BIRDWHISTELL, Ray, L., (1970), *Kinesics and Context, Essays on Body Motion Communication*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press.
- BRANIȘTE, Ene, (201) *Dicționar de cunoștințe religioase*, Sibiu, Editura Andreiana.
- BRES, Jacques, (2005), « Savoir de quoi on parle : dialogue, dialogal, dialogique ; dialogisme, polyphonie... », in *Actes du colloque de Cerisy. Dialogisme et polyphonie. Approches linguistiques, De Boeck Supérieur: Champs linguistiques*.
- BROWN, P., LEVINSON, S., (1987), *Politeness, Some universals in language usage*, Cambridge University Press.
- CABIN, Philippe (coord.), (1998), *La communication. État des savoirs*, Auxerre Cedex, Éditions Sciences Humaines.
- CHARAUDEAU, Patrick, (1957), *Langage et discours. Éléments de semiolinguistique. Théorie et pratique*, Paris, Hachette.
- CHELCEA, Septimiu, IVAN, Loredana, CHELCEA, Adina, (2005), *Comunicarea nonverbală: gesturile și postura. Cuvintele nu sunt de-ajuns*, București, Editura Comunicare.ro.
- COLLETT, Peter, (2011), *Cartea gesturilor. Cum putem citi gândurile oamenilor din acțiunile lor*. Traducere din engleză de Alexandra Borș, București, Editura Trei.
- CORAZZE, Jacques, (1980), *Les communications non-verbales*, Paris, PUF.
- CRISTESCU, Gr., (1929), *Predică și catehetică*, Sibiu, Biblioteca pentru Studii Omiletice și Catehetice.
- CUCOȘ, Constantin, (2008), *Catehizarea și educația religioasă. Abordare comparativă*, available online: <https://muhaz.org/catehizarea-si-educaia-religioas-sunt-dou-procese-de-formare-c.html>
- DUCROT, Oswald, (1980), *Les mots du discours*, Paris, Minuit.
- FLOREA, Barbu, (2010), *Limba gestual, comunicare și interpretare*, Iași, Lumen Publishing.
- HOARȚĂ CĂRĂUȘU, Luminița, (coord.), (2013), *Corpus de limbă română vorbită actuală*, Iași, Editura Cermi.
- HOARȚĂ CĂRĂUȘU, Luminița, (2008), *Teorii și practici ale comunicării*, Iași, Editura Lumen.
- HOARȚĂ CĂRĂUȘU, Luminița, (2004), *Pragmalingvistică. Concepte și taxinomie*, Iași, Editura Cermi.
- IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, CHIȚORAN, Dumitru, (1975), *Sociolingvistică. Orientări actuale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

- KERBRAT-ORECCHIONI, Catherine, (1980), *L'Énonciation. De la subjectivité dans le langage*, Paris, Armand Colin.
- MAINGUENEAU, Dominique, (2009), *Les termes clés de l'analyse du discours, Nouvelle édition revue et augmentée*, Paris, Éditions du Seuil.
- MĂGUREANU, Anca, (2008), *La structure dialogique du discours*, București, Editura Universității din București.
- ONU, Constantin, (2008), *Dicționar religios al limbajului mimico-gestual*, Pitești, Editura Universității.
- PEASE, Allan, (1997), *Limbajul trupului*, traducere din engleză de Alexandru Szabo, București, Editura Polimark.
- ROVENȚA-FRUMUȘANI, Daniela, (2000), *Argumentarea. Modele și strategii*, București, Editura BIC ALL.
- STĂNCIULESCU, Traian, D., (2004), *La început a fost semnul, o altă introducere în semiotică*, Iași, Editura Performantica.